

Lieta C-366/24

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2024. gada 21. maijs

Iesniedzējtiesa:

Conseil d'État (Francija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2024. gada 17. maijs

Prasītāja:

Amazon EU Sàrl

Atbildētāji:

Ministre de la Culture

*Ministre de l'Économie, des Finances et de la Souveraineté
industrielle et numérique*

[..]

Conseil d'État (Valsts padome), kura izskata strīdu

(Strīdu izskatīšanas daļa, apvienotās 9. un 10. palāta)

[..]

Tiesvedībā, kurā:

Ar prasības pieteikumu un diviem procesuāliem dokumentiem, kas Valsts Padomes strīdu izskatīšanas sekretariātā ir reģistrēti 2023. gada 22. maijā, 15. novembrī un 20. decembrī, sabiedrība *Amazon EU* Valsts padomei lūdz:

- 1) atcelt 2023. gada 4. aprīļa rīkojumu par grāmatu piegādes pakalpojuma minimālo tarifu, pamatojoties uz pilnvaru pārsniegšanu;

2) [...] [par prasījumu par tiesāšanās izdevumiem]

Tā apgalvo, ka:

- rīkojums tika pieņemts nelikumīgā procedūrā, par to iepriekš nekonsultējoties ar *Autorité de la concurrence* (Konkurences iestāde);
- 2021. gada 30. decembra *Loi n° 2021-1901 visant à conforter l'économie du livre et à renforcer l'équité et la confiance entre ses acteurs* (Likuma Nr. 2021-1901 par grāmatu ekonomikas stiprināšanu un taisnīguma un uzticības veicināšanu starp iesaistītajām personām) 1. pantā, kas ir apstrīdētā rīkojuma juridiskais pamats, nav ievēroti Direktīvas 2000/31/EK (2000. gada 8. jūnijs) un, pakārtoti, Direktīvas 2006/123/EK (2006. gada 12. decembris) mērķi;
- 2021. gada 31. decembra likuma 1. panta normās nav ievērota Līgumā par Eiropas Savienības darbību garantētā preču brīva aprīte.

Divos iebildumu rakstos, kas reģistrēti 2023. gada 19. oktobrī un 2024. gada 7. martā, *ministre de la culture* (kultūras ministre) lūdz noraidīt prasības pieteikumu. Viņa apgalvo, ka prasītājas sabiedrības norādītie pamati ir nepamatoti.

Prasības pieteikums tika nosūtīts *ministre de l'économie, des finances et de la souveraineté industrielle et numérique* [ekonomikas, finanšu, rūpniecības un digitālās suverenitātes ministram], kas atbildi nesniedza.

Nemot vērā:

- Līgumu par Eiropas Savienību;
- Līgumu par Eiropas Savienības darbību;
- Eiropas Savienības Pamattiesību hartu;
- Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 8. jūnija Direktīvu 2000/31/EK;
- Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Direktīvu 2006/123/EK;
- 1981. gada 10. augusta Likumu Nr. 81-766;
- 2021. gada 30. decembra Likumu Nr. 2021-1901;
- Komerclikumu;
- Administratīvā procesa likumu;

[..]

[precizējumi par procedūru]

Ņemot vērā:

- 1 Saskaņā ar 1981. gada 10. augusta *Loi relative au prix du livre* (Likuma par grāmatu cenu) 1. panta pirmo daļu, kurā grozījumi izdarīti ar 2021. gada 30. decembra *Loi visant à conforter l'économie du livre et à renforcer l'équité et la confiance entre ses acteurs* (Likuma par grāmatu ekonomikas stiprināšanu un taisnīguma un uzticības veicināšanu starp dalībniekiem) likuma 1. pantu: “*Jebkurai fiziskai vai juridiskai personai, kas izdod vai importē grāmatas, ir jānosaka mazumtirdzniecības cena grāmatām, ko tā izdod vai importē*”. Saskaņā ar šī paša 1. panta ceturto daļu: “*Mazumtirgotājiem ir jānosaka mazumtirdzniecības cena no 95 % līdz 100 % apmērā no izdevēja vai importētāja noteiktās cenas. Ja grāmata tiek nosūtīta pircējam un netiek izņemta no grāmatu mazumtirdzniecības veikala, mazumtirdzniecības cena ir tā, ko noteicis izdevējs vai importētājs. Mazumtirgotājs nekādā gadījumā nedrīkst tieši vai netieši piedāvāt grāmatu piegādi bez maksas, ja vien grāmata netiek izņemta no mazumtirdzniecības uzņēmuma. Rēķins par to jā sastāda saskaņā ar minimālo tarifu, kas noteikts ar kultūras un ekonomikas ministru rīkojumu pēc Autorité de régulation des communications électroniques, des postes et de la distribution de la presse [atbildīgās iestādes par elektronisko sakaru, pasta un preses izplatīšanu] priekšlikuma. Šajā rīkojumā ņemti vērā pasta pakalpojumu sniedzēju piedāvātie tarifi grāmatu mazumtirdzniecības tirgū, un nepieciešamība teritorijā uzturēt blīvu mazumtirgotāju tīklu.*”
- 2 Saskaņā ar 2023. gada 4. aprīļa rīkojumu, kas pieņemts pamatojoties uz 1981. gada 10. augusta likuma 1. panta ceturtais daļas, ekonomikas, finanšu, rūpniecības un digitālās suverenitātes ministrs un kultūras ministre noteica grāmatu piegādes mājās pakalpojuma minimālo cenu, pirmkārt, 3 EUR ieskaitot nodokļus visiem pasūtījumiem, kuros ir viena vai vairākas grāmatas, kuru iegādes vērtība jaunām grāmatām ir mazāka par 35 EUR, ieskaitot nodokļus, otrkārt, līdz vairāk nekā 0 EUR, ieskaitot visus nodokļus, jebkuram pasūtījumam, ieskaitot vienu vai vairākas jaunas grāmatas, kuru iegādes vērtība ir lielāka vai vienāda ar 35 EUR, ieskaitot visus nodokļus. Sabiedrība *Amazon EU* lūdz atcelt šo lēmumu sakarā ar pilnvaru pārsniegšanu.

Par apspriešanos ar Konkurences iestādi:

3 [..]

4 [omissis: pamats par valsts tiesību jautājumu, kam nav nozīmes prejudiciālajos jautājumos]

Par Eiropas Savienības tiesību ievērošanu:

- 5 Pirmām kārtām, saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 22. pantu “Savienība respektē kultūru, reliģiju un valodu daudzveidību”. Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 3. panta 3. punkta pēdējo daļu: “[Savienība] respektē savu kultūru un valodu daudzveidību”. Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 167. pantu “1. Savienība veicina dalībvalstu kultūru uzplaukumu [..]. / 2. Savienības rīcības mērķis ir veicināt dalībvalstu sadarbību un vajadzības gadījumā atbalstīt un papildināt to rīcību šādās jomās[.] – jaunrade mākslā un literatūrā [..]. / [..] 4. “Rīkojoties saskaņā ar citiem Līgumu noteikumiem, Savienība ņem vērā kultūras aspektus, jo īpaši, lai respektētu un veicinātu kultūru daudzveidību”.
- 6 Otrām kārtām, saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 34. pantu: “Dalībvalstu starpā ir aizliegti importa kvantitatīvie ierobežojumi un citi pasākumi ar līdzvērtīgu iedarbību”. Atbilstoši šī līguma 56. pantam: “Kā paredz šē turpmāk izklāstītie noteikumi, Savienībā aizliedz pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumus to dalībvalstu pilsoņiem, kas veic uzņēmējdarbību kādā dalībvalstī, bet sniedz pakalpojumus citas dalībvalsts personai”.
- 7 Pirmkārt, [..]
- 8 [..]
- 9 [..]
- 10 [..] [pamats par attiecīgo valsts tiesību normu nesaderību ar Direktīvu 2000/31, ko iesniedzējtiesa ir noraidījusi saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru un kam nav nozīmes prejudiciālajos jautājumos]
- 11 Otrkārt, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2006/123/EK (2006. gada 12. decembris) par pakalpojumiem iekšējā tirgū 1. pantu: “1. Šajā direktīvā ir paredzēti vispārīgi noteikumi, lai atvieglinātu to, kā pakalpojumu sniedzēji īsteno brīvību veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu brīvu apriti, vienlaikus saglabājot augstu pakalpojumu kvalitātes līmeni. / [..] 4. Šī direktīva neskar Kopienas līmenī vai valsts līmenī saskaņā ar Kopienas tiesību aktiem veiktus pasākumus, lai aizsargātu vai veicinātu kultūras vai valodu dažādību vai plašsaziņas līdzekļu plurālismu”. Atbilstoši šīs pašas direktīvas 16. panta 1. punktam: “Dalībvalstis ievēro pakalpojumu sniedzēju tiesības sniegt pakalpojumus dalībvalstī, kas nav valsts, kurā tie veic uzņēmējdarbību. / Dalībvalsts, kurā sniedz pakalpojumu, tās teritorijā nodrošina brīvu piekļuvi pakalpojumu darbībai un brīvību veikt pakalpojumu darbību. / Dalībvalstis nenosaka, ka – lai attiecīgās dalībvalsts teritorijā piekļūtu pakalpojumu darbībai vai to veiktu – jāizpilda jebkādas prasības, kas neatbilst šādiem principiem: / a) nediskriminēšana [..]; / b) nepieciešamība – prasībai jābūt pamatotai ar sabiedriskās kārtības, valsts drošības, veselības aizsardzības vai vides aizsardzības iemesliem; / c) samērīgums [..]”.
- 12 Lai pamatotu, ka apstrīdētais rīkojums ir prettiesisks, prasītāja sabiedrība apgalvo, ka 1981. gada 10. augusta likuma 1. panta ceturtās daļas normas, kuras šis

rīkojums īsteno, ir pretrunā Direktīvas 2006/123/EK mērķiem, jo tās pakļauj pakalpojumu sniegšanas brīvību prasībai, kas nav saderīga ar šīs direktīvas 16. panta 1. punktā paredzētajiem nosacījumiem. Savukārt kultūras ministrs savā iebildumu rakstā galvenokārt norāda, ka, tā kā apstrīdētās tiesību normas ir izveidotas izdevniecību daudzveidības un, līdz ar to, kultūras daudzveidības saglabāšanai, tās neietilpst Direktīvas 2006/123/EK piemērošanas jomā saskaņā ar tās 1. panta 4. punktu. Pakārtoti, ministrs norāda, ka kultūras daudzveidības saglabāšana ir pamats, kas attaisno apstrīdēto pasākumu.

- 13 Atbilde uz šo pamatu ir atkarīga no tā, vai Direktīvas 2006/123/EK 1. panta 4. punkta normas ir jāinterpretē tādējādi, ka tās no šīs direktīvas piemērošanas jomas izslēdz valsts pasākumu, kas reglamentē pakalpojumu darbības veikšanu dalībvalsts teritorijā, lai aizsargātu vai veicinātu kultūras daudzveidību, vai arī tās kopsakarā ar šīs direktīvas 16. panta 1. punkta b) apakšpunktu ir jāinterpretē tādējādi, ka kultūras daudzveidības saglabāšana vai veicināšana var attaisnot atkāpi no aizlieguma citā dalībvalstī reģistrētiem pakalpojumu sniedzējiem piemērot šādā valsts tiesiskajā regulējumā noteiktu prasību.
- 14 Ja Tiesa atbalstītu šādu direktīvas 1. un 16. panta, lasot tos kopā, interpretāciju, rodas arī jautājums, vai šāda valsts tiesiskā regulējuma saderības ar Direktīvas 2006/123/EK mērķiem vērtējums liedz veikt šo pašu pārbaudi, ņemot vērā Eiropas Savienības primāros tiesību aktus.
- 15 Treškārt, ja būtu jāizvērtē, vai valsts pasākums, kas pieņemts, lai aizsargātu vai veicinātu kultūras daudzveidību, ir saderīgs ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 34. un 56. pantā garantētajām brīvībām, rodas jautājums, vai valsts pasākums, ar ko nosaka minimālo tarifu preču piegādei mājās, ir jāuzskata par tādu, kas attiecas uz šo preču pārdošanas veidu, un līdz ar to – vai šis tiesiskais regulējums ir jāizvērtē, ņemot vērā vienīgi preču brīvu apriti, vai arī tas ir jāvērtē, ņemot vērā vienīgi pakalpojumu sniegšanas brīvību, it īpaši saistībā ar negatīvo ietekmi uz šo preču pārdošanu tiešsaistē vai to, ka preču piegāde atšķiras no preču pārdošanas.
- 16 Šiem jautājumiem ir izšķiroša nozīme Valsts padomē izskatāmā strīda atrisinājumam. Tie rada nopietnus šķēršļus. Līdz ar to ir jāvērsas Eiropas Savienības Tiesā atbilstoši Līguma par Eiropas Savienības darbību 267. pantam un līdz tās nolēmuma pasludināšanai jāaptur lietas izskatīšana par sabiedrības prasītājas iesniegtajiem prasījumiem.

NOLEMJ:

1. pants: [...] Apturēt tiesvedību, līdz Eiropas Savienības Tiesa būs pasludinājusi nolēmumu par šādiem jautājumiem:

- 1) Vai Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2006/123/EK (2006. gada 12. decembris) par pakalpojumiem iekšējā tirgū 1. panta 4. punkta normas ir jāinterpretē tādējādi, ka tās no šīs direktīvas piemērošanas jomas izslēdz valsts pasākumu, kas reglamentē pakalpojumu darbības veikšanu dalībvalsts

teritorijā, lai aizsargātu vai veicinātu kultūras daudzveidību, vai arī tās kopsakarā ar šīs pašas direktīvas 16. panta 1. punkta b) apakšpunkta normām ir jāinterpretē tādējādi, ka kultūras daudzveidības saglabāšana vai veicināšana var attaisnot atkāpi no aizlieguma citā dalībvalstī reģistrētiem pakalpojumu sniedzējiem piemērot šādā valsts tiesiskajā regulējumā noteiktu prasību?

- 2) Vai šāda valsts tiesiskā regulējuma saderības ar Direktīvas 2006/123/EK mērķiem vērtējums liedz veikt šo pašu pārbaudi, ņemot vērā Eiropas Savienības primāros tiesību aktus?
- 3) Vai gadījumā, ja ir jāizvērtē valsts pasākuma, kas pieņemts, lai aizsargātu vai veicinātu kultūras daudzveidību, saderība ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 34. un 56. pantā garantētajām brīvībām, valsts pasākums, ar ko nosaka minimālo tarifu preču piegādei mājās, ir jāuzskata par tādu, kas attiecas uz šo preču pārdošanas veidu, un līdz ar to – vai šis tiesiskais regulējums ir jāizvērtē, ņemot vērā vienīgi preču brīvu apriti, vai arī tas ir jāizvērtē, ņemot vērā vienīgi pakalpojumu sniegšanas brīvību, it īpaši saistībā ar negatīvo ietekmi uz šo preču pārdošanu tiešsaistē vai to, ka preču piegāde atšķiras no preču pārdošanas?

[..] [rezolūtvns punkts attiecībā uz lēmuma paziņošanu]

[..] [informācija par nolēmuma pieņemšanu, iztiesāšanas sastāvu un lēmuma izpildi]